

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВСП «РІВНЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»

Циклова комісія будівельних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної
роботи
30 серпня 2024 р.

Григорина БАЛДИЧ

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Малюнок і живопис

(назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна програма «Опорядження будівель і споруд та будівельний
дизайн»

(назва освітньо-професійної програми)

Галузь знань 19 Архітектура та будівництво
(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціальність 192 Будівництво та цивільна інженерія
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація Опорядження будівель і споруд та будівельний дизайн
(назва спеціалізації)

Відділення будівельне
(назва відділення)

Рівне – 2024 рік

Програму навчальної дисципліни з малюнку та живопису розроблена на основі Освітньо-професійної програми «Опорядження будівель і споруд та будівельний дизайн», спеціальністю 192 Будівництво та цивільна інженерія галуззю знань 19 Архітектура та будівництво затвердженої Вченою радою НУБіП України, протоколом від 26 квітня 2023 року №10

Розробники: Сорока Тетяна Петрівна, викладач будівельних дисциплін, спеціаліст I-категорії
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Програму навчальної дисципліни розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії будівельних дисциплін

Протокол від 27 серпня 2024 р. № 1

Голова циклової комісії будівельних дисциплін

27 серпня 2024 р. _____ Ірина ЧОРНА
(підпис) (ініціали та прізвище)

Погоджено методичною радою ВСП «РФК НУБіП України»

Протокол від 27 серпня 2024 р. № 1

27 серпня 2024 р. _____ Голова _____ Людмила БАЛДИЧ
(підпис) (ініціали прізвище)

©Сорока Т.П., 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-професійний рівень	
Освітньо- професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	192 Будівництво та цивільна інженерія
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	обов'язкова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	2
Кількість змістових модулів	2
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Курсовий проект (робота)	
Форма контролю	залік
Показники навчальної дисципліни для денної форм навчання	
Форма навчання	денна
Рік підготовки	2024-2025
Семестр	4
Аудиторні години:	
Лекційні	-
Практичні	60
Семінарські	
Самостійна робота	60
Кількість тижневих годин для денної форми навчання	4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни є набуття знань, умінь і навичок з основ малюнку та живопису.

Завдання навчальної дисципліни:

- навчити правильно бачити і розуміти характерні особливості побудови об'єму;
- пояснити закономірності побудови об'ємів і правила відображення на площині;
- розкрити послідовність роботи над малюнком і живописом;
- сформулювати основи професійної майстерності;
- виховати у студента правильне ставлення до дійсності на основі розвитку і формування світогляду;
- підвищити професійний та культурний рівень шляхом ознайомлення з найкращими зразками світового мистецтва, звернути особливу увагу на кращі досягнення шкіл малюнку і живопису.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- закони зображення форм на площині, які передбачають свідоме використання законів ортогоналі, перспективного малюнку і розуміння формоутворення;
- основи законів колориту;
- закони кольорової перспективи;
- методи та прийоми відтворення зображення малюнку та живопису;
- етапи ведення малюнку та живопису.

уміти:

- аналізувати зображений об'єкт, форми, кольорове вирішення;
- проводити конструктивний аналіз, виявляти кольоровий об'єм, перспективні зміни у просторі залежно від точки зору того, хто малює;
- застосовувати виразні прийоми зображення форм з допомогою різних матеріалів;
- вибирати правильний напрямок творчого процесу;
- здійснювати технологічний процес малювання та живопису;
- проводити малювання та відтворення живописного зображення.

- Очікувані результати навчання.

- Після вивчення дисципліни у здобувачів освіти формуються такі **компетентності:**

- Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій,

використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні компетентності (СК):

- СК 2. Здатність читати та виконувати креслення, аналізувати структурну схему будівель, знати роботу окремих типових елементів конструкцій та їх взаємодію.
- СК 7. Здатність розробляти і застосовувати типові об'ємно-планувальні і конструктивні рішення.
- СК 9. Уміння використовувати основи дизайну, моделювання і макетування під час проєктування об'єктів будівництва та інженерних мереж, уміння їх використовувати у професійній діяльності

Результати навчання

- РН 2. Оцінювати сучасний стан культурного розвитку держави, розвивати та вдосконалювати інтелектуальний, загальнокультурний, фізичний і духовний рівень. Бути активним суб'єктом професійної та економічної діяльності держави.
- РН 3. Здійснювати організацію робіт та нагляд (управління) в контекстах професійної діяльності, у тому числі в умовах непередбачуваних змін.
- РН 4. Взаємодіяти з колегами, керівниками та клієнтами, формувати власний внесок у роботу команди, доносити до фахівців і не фахівців інформацію, ідеї, проблеми та власний досвід у сфері будівництва та цивільної інженерії.
- РН 6. Здійснювати пошук інформації, необхідної для знаходження творчих рішень або відповідей на чітко визначені конкретні та абстрактні проблеми, у тому числі за допомогою сучасних інформаційних технологій, ідентифікувати, аналізувати та оцінювати отримані дані.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. *Малюнок окремо розташованих об'ємних тіл.*

Тема 1.1 Вступ. Роль дисципліни.

Мета, план вивчення та зміст дисципліни.

Основні завдання дисципліни.

Історичний огляд і перспективи розвитку малюнку та живопису.

Роль і значення дисципліни у фаховій підготовці дизайнера.

Тема 1.2 Побудова куба .

Основні поняття про перспективу та принципи побудови лінійної перспективи.

Розташування зображення на форматі та побудова геометричного тіла або групи геометричних тіл у просторі. Лінійно-конструктивне та тональне вирішення зображення.

Тема 1.3 .Побудова. циліндра.

Основні поняття про перспективу та принципи побудови лінійної перспективи.

Розташування зображення на форматі та побудова геометричного тіла або групи геометричних тіл у просторі. Лінійно-конструктивне та тональне вирішення зображення.

Тема 1.4. Малюнок гіпсової вази, амфори (графіка)

Виявлення засобами світлотіні пластики форми.

Тональне світлотіньове рішення (олівець, папір А-3).

Тема 1.5. «Розетка» . Аналіз форм.

Виявлення засобами світлотіні пластики форми.

Тональне світлотіньове рішення (олівець, папір А-3).

Змістовий модуль 2. *Малюнок окремо згрупованих об'ємних тіл.*

Тема 2.1 .Побудова драперії (рисунок).

Розташування зображення на форматі та побудова предметів з драперією.

Конструкція побутових предметів на основі геометричних тіл та геометризація поверхні драперії.

Лінійно-конструктивне та тональне вирішення.

Тема 2.2. Натюрморт з побутових предметів з драперією (акварель).

Розташування зображення на форматі та побудова предметів з драперією.

Конструкція побутових предметів на основі геометричних тіл та геометризація поверхні драперії. Кольорове вирішення зображення засобами акварельного живопису.

Тема 2.3. Малюнок капітелі доричного ордеру

Пропозиції і методи побудови капітелі.

Тональне світлотіньове рішення (олівець, папір А-3).

Тема 2.4. Натюрморт з побутових предметів складної форми.

Методи побудови предметів складної форми. Аналіз формоутворення.

Вибір кута зору та компоновання зображення на аркуші паперу.

Розташування на форматі та побудова на площині.

Відчуття кольорових співвідношень.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		п	с	с.р.	
Змістовий модуль 1. <i>Малюнок окремо розташованих об'ємних тіл.</i>					
Тема 1.1 Вступ. Роль дисципліни.	2	-	2	-	-
Тема 1.2 Побудова куба .	18		6		12
Тема 1.3. Побудова. циліндра.	24		12		12
Тема 1.4. Малюнок гіпсової вази, амфори (графіка)	10		6		4
Тема 1.5. «Розетка» . Аналіз форм.					
Разом за змістовим модулем 1	66		28	14	
Змістовий модуль 2. <i>Малюнок окремо згрупованих об'ємних тіл.</i>					
Тема 2.1. Побудова драперії (рисунок).	12		8	2	
Тема 2.2. Натюрморт з побутових предметів з драперією (акварель).	10		8	2	
Тема 2.3. Малюнок капітелі доричного ордеру (олівець, папір А3)	10		4	2	
Тема 2.4. Натюрморт з побутових предметів складної форми.	10		8	2	
Тема 2.5. Натюрморт з гіпсовою вазою і геометричними формами (живопис).	12		4	2	
Разом за змістовим модулем 2.	54		32	12	
Усього годин	120	-	60	60	

5. Теми практичних занять та зміст самостійного вивчення

№ теми	№ заняття	Вид навчальної діяльності	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Малюнок окремо розташованих об'ємних тіл.				66
1.1		Вступ. Роль дисципліни.		2
	1	Практична робота 1	Вступ. Роль дисципліни, історичний огляд. Тональна градація ахроматичного ряду.	2
1.2		Побудова куба.		18
	2	Практична робота 2	Основні поняття про перспективу. Принципи побудови лінійної перспективи.	2
		самостійне вивчення	Начерки куба відносно перспективного скорочення.	4
	3	Практична робота 3	Малюнок об'ємних тіл. Лінійно-конструктивна побудова куба	2
		самостійне вивчення	Начерки предметів форми паралелепіпеда в перспективі (лінійно-конструктивне рішення).	4
	4	Практична робота 4	Малюнок об'ємних тіл. Тональне рішення.	2
		самостійне вивчення	Начерки предметів побуту в тональному рішенні.	4
		Побудова циліндра		24
	5	Практична робота 5	Аналіз форми. Загальні поняття про побудову циліндра	2
		самостійне вивчення	Предмети побуту та аналіз їх формоутворення	4
	6	Практична робота 6	Побудова еліпсу в предметах циліндричної форми. Тональне рішення.	2
		самостійне вивчення	Начерки предметів циліндричної форми в перспективі (лінійно-конструктивне рішення).	4
	7	Практична робота 7	Лінійно-конструктивна побудова кулі. Побудова еліпсу	2
	8	Практична робота 8	Малюнок об'ємних тіл. Тональне рішення.	2
		самостійне вивчення	Начерки предметів циліндричної форми в перспективі (тональне рішення).	4
	9	Практична робота 9	Натюрморт з кількома об'ємними тілами.	2
	10	Практична робота 10	Тональне рішення.	2

1.3	Малюнок гіпсової вази, амфори (графіка)			10
	11	Практична робота 11	Розташування на форматі та побудова площин даної вази чи амфори.	2
	12	Практична робота 12	Виявлення засобами світлотіні пластичної форми.	2
		Самостійне вивчення	Начерки предметів з еліпсами.	4
	13	Практична робота 13	Тональне світлотіньове рішення. Завершення роботи	2
1.4	«Розетка». Аналіз форм.			12
	14	Практична робота 14	Аналіз «Розетки». Лінійно-конструктивне рішення	2
		Самостійне вивчення	Завершення роботи над «Розеткою»	4
	15	Практична робота 15	Побудова тіней, пів тіней, падаючих тіней . Тональне рішення.	2
		Самостійне вивчення	Завершення роботи над «Розеткою»	4
Змістовий модуль 2. Малюнок окремо згрупованих об'ємних тіл.				54
2.1	Побудова драперії (рисунок).			20
	16	Практична робота 16	Аналіз форми. Лінійно-конструктивна побудова драперії.	2
	17	Практична робота 17	Побудова тіней, пів тіней, падаючих тіней на драперії	2
		Самостійне Вивчення	Начерки складок драперії та побудова тіней.	4
	18	Практична робота 18	Тональне рішення та передача об'єму на драперії	2
	19	Практична робота 19	Завершення роботи над драперією	2
2.2	Натюрморт з побутових предметів з драперією (акварель).			12
	20	Практична робота 20	Вибір кута зору, створення ескізу та компоновання зображення на аркуші паперу.	2
	21	Практична робота 21	Побудова тіней на поверхнях згідно падаючому світлу.	2
	22	Практична робота 22	Рішення в кольорі від темного до світлого.	2
	23	Практична робота 23	Завершення роботи.	2
		Самостійне вивчення	Етюд акварельними фарбами.	4
2.3	Малюнок капітелі доричного ордеру			8

	24	Практична робота 24	Пропозиції і методи побудови капітелі.	2
	25	Практична робота 25	Тональне світлотіньове рішення.	2
		самостійне вивчення	Замальовки архітектурних пам'яток з натури.	4
2.4		Натюрморт з побутових предметів складної форми.		22
	26	Практична робота 26	Методи побудови предметів складної форми. Аналіз формоутворення.	2
		самостійне вивчення	Завершення лінійно-конструктивної побудови даного натюрморту.	4
	27	Практична робота 27	Вибір кута зору та компоновання зображення на аркуші паперу.	2
	28	Практична робота 28	Розташування на форматі та побудова на площині.	2
		самостійне вивчення	Робота в кольорі	4
	29	Практична робота 29	Відчуття кольорових співвідношень.	2
		самостійне вивчення	Начерки приладів побутової техніки складної форми.	4
		Практична робота 30	Завершення роботи. Підведення підсумків.	2
			Всього	120

6. Індивідуальні завдання (пленер)

№	Тема дисципліни	Вид завдання (реферати, дослідницькі роботи тощо)	Календарні строки і форма контролю
1	Малюнок деталей міського дизайну	начерки	червень
2	Малюнок малих архітектурних форм	начерки	червень
3	Замальовки моделей в оточуючому середовищі	начерки	червень
4	Зображення фрагментів інтер'єру	начерки	червень

7. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Малюнок та живопис» у навчальному процесі застосовуються такі методи навчання: розповідь, бесіда, лекція, пояснення, демонстрація, ілюстрація, навчальна дискусія, диспут, самостійне виконання практичних завдань, створення ескізів, виконання вправ.

8. Методи контролю

У процесі вивчення дисципліни «Малюнок і живопис» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента:

- індивідуальне опитування, фронтальне опитування;
- поточне тестування;
- підсумкове тестування з кожного змістовного модуля;
- усний залік.

Підсумковий рейтинг (за 50-бальною шкалою) за семестр з дисципліни «Малюнок та живопис» визначається як середнє арифметичне рейтингів залікових модулів.

Заліковий модуль 1, %	Заліковий модуль 2, %	Заліковий модуль 3, (залік) %	Разом %
40	40	20	100

9. Шкала оцінювання

Відсоток Опрацьова- ного матеріалу	Рейтинг за п'ятдесяти- бальною шкалою	Оцінка за п'ятибальною шкалою	Запис у заліковій книжці студента та відомості	Оцінка за дванадцятибальною шкалою
90-100	49, 50	5	відмінно	12
90-100	47, 48	5	відмінно	11
90-100	45,46	5	відмінно	10
75-90	43,44	4	добре	9
75-90	40,41,42	4	добре	8
75-90	38,39	4	добре	7
60-74	35,36,37	3	задовільно	6
60-74	33,34	3	задовільно	5
60-74	30,31,32	3	задовільно	4
менше 60	0-29	2	незадовільно	2

10. Методичне забезпечення

1. Витяг з навчального плану
2. Навчальна (типова) програма
3. Робоча навчальна програма
4. Плани занять
5. Інструкційно-методичні матеріали до практичних занять
6. Інструкційно-методичні матеріали до самостійної роботи
7. Питання до заліків з модулів
8. Роздавальний матеріал
9. Презентації до тем

10. Рекомендована література

Базова

1. Д. Анріє, А. Касан, Ф. Дітріх. Основи живопису. Повний навчальний посібник Композиція перспектива живопис. - Видавництво АСТ, 2020. – с. 368
2. Микола Резніченко, Яніна Твердохлебова. Усе про книжку Художня графіка. - Навчальна книга – Богдан, 2011. – с. 272
3. Горбенко А.А. Акварельний живопис для архітекторів. - К.: Будівельник, 2019
4. Кириченко І.М., Кириченко І.І. Основи образотворчого мистецтва. - 2001р.
5. Гребенюк Г.Е. Основи композиції та рисунку. - К.: Техніка, 2018

Допоміжна

1. <https://www.pinterest.com> › рисунок-і-живопис